

Minnesanteckningar Gränsräddningsrådet 2016-10-25/26

Plats

Dömle Herrgård, Deje, Värmland

Deltagare

Jan-Olov Olsson, Lars-Håkan Jönsson, Johan Erikson, Leif Gustavsson, Kaare Kveset, Peter Forsström, Johan Neby, Jonny Hjalmarsson, Renate Melbye Utti, Carina Björk, Nils-Erik Haagenrud, Per Ivar Bekk, Egil Leikåsen, Per-Ivar Beck, Pär Maltesson, Johan Westh, Eva-Karin Ljunglund, Eikåsen, Andreas Dicander, Jan Kihlstadius, Johan Eriksson, Tomas Sahlström, Lars Wirén, Per Hampus, Ida Kullgren, Gunnar Bergström och Geir Kristoffersen.

Program i stort

Föregående protokoll

Arbetsläge

- CriseIT
- Gränslös krishantering
- Övningsverksamhet

Gruppvisa samtal

- Polis
- Räddningstjänst
- Landsting och AMK
- Fylke-Länsstyrelse

Laget runt (aktualiteter, genomlidna händelser, viktiga förändringar samt behov av gemensamma arbeten i Gränsräddningsrådet)

- 1 Leif Gustavsson hälsade alla hjärtligt välkomna och gav deltagarna en inblick i Värmlands karakteristiska drag samt vad som är prioriterade risker i stort för länet.
- 2 Leif Gustavsson gick igenom föregående mötesanteckningar, dessa lades till handlingarna.
En kommentar gällande uppföljning av tidigare beslut:
- Varje organisation ska anmäla vem (vilka) som är den officiella kontakten för Gränsräddningsrådet till Peter Forsström, Länsstyrelsen Dalarna. Detta med syfte att uppdatera hemsidan med aktuell information.

- 3 **Arbetsläge *CriseIT*** (Leif Gustavsson)
Projektet går enligt plan. Genomlysningen av kundernas behov är genomförd och nuvarande fokus är planering av genomförande av övning. Svensk övningsprototyp ska vara färdig att testas i februari 2017. Gränsräddningsrådet ställer sig frågande till deras medverkan på Gränslös krishanterings workshop i Sälen i slutet av november. Syftet med CriseITs medverkan ska tydliggöras innan beslut om medverkan godkänns. Länsstyrelsen Dalarna har mandat att besluta om detta.
- 4 **Arbetsläge *Gränslös krishantering*** (Lars-Håkan Jönsson)
Treårigt 2:4 projekt som tar slut i år. Måluppfyllnaden är god. Grense-ROS är klar och finns på hemsidan. Uppföljning till "*tabletopen*" som genomfördes i april 2016 ger tillsammans med International Standard Interface (ISI) underlag till konceptet för Grense-ROSen. Resultaten och åtgärdslistan ska fortsatt förvaltas i Gränsräddningsrådet. Rakel/Nödnett invigs i november i år. Alarmering i avgränsat geografiskt område har prövats flera gånger, lagstiftningen sätter gränser. Se presentation för detaljerad information.
- 5 **Arbetsläge *Gränsövning Eldstorm 2017*** (Eva-Karin Ljunglund)
Hittills har fokus varit på utbildningsmoment *ISI-metodkoncept steg 1* inför övningen. Den 30 november - 1 december är det utbildning och workshop i Sälen. Nästa steg är att genomföra utbildningsmoment inför övningen enligt *ISI-metodkoncept 2 och 3*. Nytt sen senaste mötet i Tällberg är: att det skett en utveckling av de övergripande målen, scenarioriktningen för övningen kommer att vara extrema väderhändelser med omfattande bränder och andra följdhändelser. Datumen för övningen är satta till 21-23 november 2017 (22e är övningsdag) samt att projektet har tagit fram en övergripande projekt- och tidsplan. Första inbjudan gällande övningen går ut denna vecka. Detaljerad inbjudan med bekräftelse kommer ut senare. Länsstyrelsen Dalarna har det övergripande ansvaret för övningen.

Medskick till medlemmarna i Gränsräddningsrådet: de övergripande målen bör preciseras som delmål och indikatorer hos de övade aktörerna.

Planeringskonferenser kommer att ske 9 februari, *prel.26* april och *prel.17* oktober 2017. (Utifrån synpunkter i samband med Gränsräddningsrådets möte har datumen ändrats till **26 januari, 23 maj, 17 oktober**). Observera att datumen bör förankras – återkoppla till Eva-Karin ang. datum som inte passar.

Det är också viktigt att deltagande aktörer påbörjar en förankring i den egna organisationen samt utser lokal övningsledare och utvärderare.

Medskick från rådet till Eva-Karin: Enligt diskussioner under presentationen bör ordet samverkansledning ses över i planeringsinriktningen. Förslag från rådet är att ta bort ordet ledning samt att flytta ner ”Rakel-stycket”.

6

Gruppsamtal Polisen

Ny lagstiftning på svensk sida underlättar arbetet med det gränsöverskridande samarbetet. Norge har redan förutsättningar för detta i sin lagstiftning. Ett gemensamt projekt mellan Norge och Sverige kommer att startas upp nästa vecka där gemensamma problem över gränsen ska vara i fokus. Samarbetet gällande gränskontroller kommer att öka. Det krävs också en utbildningsinsats över regelverken i respektive land. Arbetet kommer att samordnas på svensk sida. Detta arbete kommer att kräva mycket arbete från Polisens sida de kommande åren.

Polisen önska delta två gånger per år. Den ena gången med en något mindre representation på indirekt nivå. Vid det andra tillfället deltar Polisen med en bredare representation även på strategisk nivå.

Det är stora organisatoriska ändringar både på svensk och på norsk sida inom Polisen. Även detta kommer att påverka hur (i vilken mån) och vem som kommer att kunna delta på Gränsräddningsrådet framöver.

7

Gruppsamtal Räddningstjänsten

Användning av resurser över gränsen diskuterades. Dessa bör effektiviseras och resursbehovet bör preciseras. Problemet med att alarmeringsoperatörerna inte ser vilka resurser som finns på andra sidan gränsen lyftes. Det behövs en klarare beställning gällande vad för resurser man exakt är behov av vid en insats. Detta behöver implementeras på båda sidor gränsen. Gränsräddningsrådet gav Nils-Erik Haagenrud i uppdrag att vara sammankallande för att skriva ihop ett konkret förslag på åtgärder gällande problembilden ovan till alarmeringssidan. Situationsrapport presenteras på nästa råd.

Frågan kring en digitaliserad gränsräddningskarta togs upp. Med syfte att få en överblick på området. Länsstyrelsen Dalarna tog på sig att till nästa möte kika på möjligheten på att återupprätta den GIS-karta som finns och redan är framtagen gällande resurser på båda sidor gränsen. Länsstyrelsen Dalarna kommer även att se om det finns goda exempel att lära sig utav från ett pågående projekt norr om Dalarna, även detta kommer att presenteras på nästa möte.

Minnesanteckningar

Per Ivar Bekk lyfte frågan om möjligheten att flytta resurser (förstärkning) vid större händelser närmare gränsen i förebyggande syfte. Detta arbete är under process och resultatet presenteras på nästa möte.

Gruppsamtal Landsting och AMK

Gruppen lyfte problemet med att storskaliga övningar ger lite pang för pengarna i organisationerna. Det är svårt att få ut det till verksamheten även om dokumentationen från övningstillfällena ofta är god. För att få en ökad effekt önskar sektorn mer av mindre småskaliga övningar ex. tabletop.

Arbetet över gränsen inom ambulanssjukvården lyftes. Lagen styr olika på olika sidor gränsen vilket gör samarbetet komplicerat i vissa fall - praxis blir inte samma sak som reglerna. Geir Kristoffersen lyfte upp ett exempel gällande legitimationer för att exemplifiera problematiken. Gränsräddningsrådet gav som förslag att än en gång lyfta problembilden och behov av åtgärd på ministernivå. Carina Björk, Geir Kristoffersen och Ingela (Landstinget Dalarna) får i uppdrag att beskriva detta och lämna underlag till Leif Gustavsson och Lars-Håkan Jönsson.

Ett medskick till rådet är att ambulansen och SOS-alarm från norsk sida bör vara representerade på kommande möten.

9

Gruppsamtal Fylke-Länsstyrelse

Det finns ett behov av att tänka på tiden efter projektet *Gränslös krishantering* för Gränsräddningsrådet. Målet är att skapa en gemensam inriktning för de kommande fyra/fem-år en samt att skapa ett långsiktigt planeringsdokument. Förslaget är att skapa en beredningsgrupp bestående av Länsstyrelserna Värmland och Dalarna samt Fylkesmannen. Beredningsgruppen ska se över nuvarande mål och syfte för Gränsräddningsrådet samt gå igenom dokumentstrukturen. Den gemensamma Grense-ROSen ska vara grunden för det fortsatta arbetet. Beredningsgruppen redovisar vad de kommit fram till på nästa möte. Förslaget kommer att behandlas i workshop-format för alla deltagare för att sedan kunna vara till grund för ett beslut på plats. Gränsräddningsrådet godkände ovanstående uppdrag.

Gränsräddningsrådet godkände även uppdraget åt *Grense-ROS-gruppen* att fylla på åtgärdslistan – detta arbete ska utgå ifrån Grense-ROSen. Målet är att till vårens möte ha ett förslag på en åtgärdslista som kan vara till grund för en stående dagordning för Gränsräddningsrådet.

Laget runt hos närvarande aktörer

Landstinget i Värmland

Omorganisation pågår som påverkar arbetet i vardagen – hur mycket det påverkar är svårt att bedöma. Hälsoperspektivet samt behovsbaserad vård är genomgående för den nya organisationen.

Arvika akutsjukhus opererar inte dygnet runt – det betyder att traumapatienter ej tas emot – förutom vid luftvägsstopp och akut blödning finns där det möjlighet till tillfällig vård innan transport vidare.

Likenäs vårdcentral har fortfarande en aktiv sjukvårdsgrupp.

Ambulansen i Värmland

Besörjer sjukvårdsgrupperna i länet och dessa är placerade på respektive station/sjukhus. Sjukvårdsgrupperna består av ambulanspersonal samt kompletteras med läkare från sjukhusen vid större olyckor.

Nyhet bland resursfördelning är att Arvika/Eda kommun har fått ytterligare en dygnsambulans (dagligen mån-sön) placerad på brandstationen i Charlottenberg. Resursen kommer från Torsby.

Nyttjandet av ambulanshelikoptern har ökat i länet – allt efter att helikopterverksamheten har kommit in i rutiner har den också aktiveras ganska flitigt i området. Nyhet är att den nu även kan landa i mörker.

Torsby räddningstjänst, Värmland (Leif)

Det har varit ett turbulent år. Detta grundar sig mycket i problematiken stadslandsbygd samt omstrukturering av beredskapen i kommunen. Detta har väckt en debatt ute på bygden med följder om hot om uppsägning från deltidsbrandmän. Kommunen har hanterat detta samt avbrutit processen gällande omstruktureringen och gör ett nytt tag i framtiden

Malung/Sälen räddningstjänst, Dalarna

För tillfället håller verksamheten på att pussla ihop vinterns bemanning i Sälen. Man ser ett ökat behov av fler som har C-körkort. Om den planerade flygplatsen Sälen (öppen 4 månader per år) blir verklighet kommer detta troligtvis belasta räddningstjänsten, i alla fall på kort sikt.

Älvdalens räddningstjänst, Dalarna

Jan-Olav Olsson går ner i tid till sommaren och har därför lyft frågan om hur arbetet ska bedrivas/organiseras i framtiden på en högre lednings nivå. Process gällande detta pågår och frågan om att bilda ett förbund är uppe på agendan.

Länsstyrelsen
Värmland

Minnesanteckningar

Alla kommuner i norra Dalarna har blivit erbjudna att vara med i utredningen för att utöka samarbetet och sex kommuner har tackat ja. I utredningen ska man även se över spetskompetenser på respektive Räddningstjänst.

Länsstyrelsen Värmland

Det treåriga projektet *Skydd av samhällsviktig verksamhet Värmland* har dragit igång med syfte att skapa en samsyn i länet gällande samhällsviktiga verksamheter och dess beroenden. Arbetet med länets Risk- och sårbarhetsanalys pågår förfullt då den ska lämnas in på måndag.

Övningen RiS 2017 är under full planering. Ett stort antal aktörer kommer att övas i april nästa år. Arbetet med Civilt försvar är påbörjat och intensifieras framöver.

Ny LSO-handläggare är på plats januari 2017. Fler ansvarsområden med nya resurser kommer att tillföras risk- och säkerhetsfunktionen.

Polisen Värmland

Polisen är på väg in i slutfasen i omorganisationen. Den regionala ledningscentralen sätts igång vilket är positivt för Värmland. Stationsbefäl kommer att införas för att avlasta kärnverksamheten och verka över hela polisområdet. Kontaktcenter (nås via 114 14) kommer att inrättas i Karlstad och Falun. Länen får regionala insatsledare, två stycken i varje län – dessa avropas på förhand och blir en förstärkt förmåga. Införande av Nationellt Insats Koncept (NIK) kommer att införas och verka ute i länen.

Thomas Sahlström lyfte också det positiva med att det inte längre finns gränser för samarbetet inom Polisen idag - flerstegsraketen gällande ledning bedöms vara väldigt lyckad.

SOS-Alarm, Sverige

Gunnar Bergström presenterade kort nuläget gällande *112-utredningen - Hur ska svensk alarmeringstjänst organiseras framöver?* Ny utredare är på plats, Erna Zelmin Ekenhem.

ISI-projektet (hopkopplingen mellan Rakel och Nödnett) kommer att testas i en skarp övningsmiljö den 16 november i år.

En samhällsgemensam larm- och ledningscentral (SLC) i Örebro kommer att upprättas. Detta ses som ett steg i utvecklingen att föra SOS, Polis, Sjukvård och Räddning närmare varandra. Viktigt att påpeka att detta inte innebär att man kommer lägga ner SOS-centralerna i Dalarna och Värmland samt att detta inte flyttar ansvarsgränserna – kopplat till det geografiska ansvarsområdet.

Gunnar presenterade också morgondags teknik - e-Call och TPS-eCall (Pre-eCall). En riggad teknik för att kunna ta emot uppringda samtal från fordon som varit med i en krock, alternativt manuellt utlöst av person i bilen. Fördelen med tjänsten är att operatörerna får exakt information om vart olyckan är och nackdelen man ser är att det kan komma att dyka upp mer falsklarm.

Länsstyrelsen
Värmland

Minnesanteckningar

En annan teknik som kommer utveckla alarmeringstjänsterna är AML (Advance Mobile Location). Detta är en mjukvareinstallation i telefonen som möjliggör att positionera en olycka. Storbritannien och Estland kör detta i skarpt läge. Förhoppningen är att man kommer igång med denna tjänst redan under nästa år. Se Gunnars presentation för detaljerad information.

Fylkesmannen, Hedmark

Kaare Kveset informerade kort om den kärntekniska olycka som skedde i Halden igår. Det bedöms vara ett litet utsläpp och ingen fara för liv och hälsa.

Även i Norge är det en regional reform på gång. Potentiellt i framtiden skulle Hedmark och Opplands fylken bli sammanslagna. Vilket gör att fylket skulle öka från 22 till 48 kommuner.

Nya medarbetare är anställda och kommer ge ökade resurser till verksamheten. Fylkesmannen kommer få tillgång till Nödnätt under 2017 eller 2018.

FM-nätet håller på att släckas ned i Norge. Gällande kriskommunikation är det den statliga kanalen NRK som har det övergripande ansvaret.

En satsning på Totalförsvaret även på gång i Norge.

Sivilt försvar, Norge

Stor omställning med ökade befogenheter. Norska regeringen önskar att styrka Sivilt försvar genom lagstiftning. Samfundssäkerhetsmelding (motion) kommer före jul. NATO-övning 2018 (största i sitt slag). Snabbt ökande arbete med Civilt försvar (Civil defence).

Polisen, Norge

Stor omställning, mycket kommer att klarna våren 2017. Delfase 1 är färdig och medför omställning för all personal. Större enheter som kommer ha större ansvar – 100% operativt i sin nya form i och med nästa år.

Ser positivt på den nya organisationen.

Höring/remiss har lagts ut till alla kommuner – besked om att komma med inspel (15 december) – hur många enheter ska Inlandet polisdistrikt ha? Ökad närvaro hos medborgarna.

Länsstyrelsen Dalarna

Ny Proposition – påverkar arbetet med civilt försvar och påpekar vikten av att ta avstamp från RSA i sitt arbete. Planeringsinriktningen utgår i stor grad från Försvarsmaktens behov. Regionindelning för landsting/länsstyrelse på gång.

Två nya medarbetare på funktionen. Sälens flygplats har diskuterats i EU, sannolikt är flygplatsen klar hösten 2018.

Planering pågår inför övning 2017. Gemensam kickoff för implementering av gemensamma grunder (72 pers från länets olika aktörer).

Länsstyrelsen
Värmland

Minnesanteckningar

Vid en allvarlig händelse under året tydliggjordes åter nyttan av gemensamma strategier och tydliga checklistor. Bidrog till god samverkan med bland andra polis och Försvarsmakten.

Har under senare tid bland annat upplevt en gruvolycka (brand), naturgasolycka samt en händelse med kvävgaslastat fordon.

LstW har fått ett regeringsuppdrag avseende Sociala risker. Uppgiften är att ta fram systematik och metod för arbete med ämnet.

Tog upp deltagande i Försvarsmaktsövning Aurora 2017.

Väckte frågor om fortsatt arbete i Gränsräddningsrådet:

Möte en gång per år? Arbetsgrupper mellan mötena?

Räddningstjänst Eda kommun

Hög personalomsättning men inte så problematiskt.

För närvarande tillräcklig ekonomi men viss farhåga finns för framtiden.

Årliga möten med brannvesendet i Eidskog som leder till god samverkan, nästa möte i januari 2017. Eidskog har bistått vid två händelser under året.

Eda har norska kartor i sina navigatorer och ska prova om SOS Alarm kan lämna bättre positionering vid händelser i Norge.

Bra med tvåstationslarm på väg 61 eftersom den fungerar nästan som en vajerväg.

Brannvesen Glåmdal

Stor personalomsättning bland deltidarna.

Samlokaliseringen av 110-centralen medför stora kostnader för kommunerna.

Strävar efter att Eidskog ska hamna under Glåmdals ansvarsområde.

Bekymrad för att väntan på polis ska bli än längre i framtida organisering.

Nöjda med samverkan samt funktionen Nödnett/Rakel.

Har beredskap för arbete med föreningar. All personal har genomgått utbildning ”Pågående livshotande våld”.

Arbete med flyktingar har minskat och vållar inga problem.

Stor personalomsättning deltid, ökar beredskapen genom ”fri inryckning” (pågående vaktlag), fördyrande med fler som behöver certifikat för tunga fordon/utryckning, positivt med investeringar i fordon och byggnader.

Problem med att allt fler arbetsgivare säger nej till att deras personal blir deltidare – försöker få fler kommunanställda i stället.

Utvecklar arbetet med kommun- och brann-ROS.

Har haft en olycka med SJ-tåg; mycket bra samverkan med svenska företag/myndigheter.

Länsstyrelsen
Värmland

Minnesanteckningar

Landstinget Dalarna

Flera orsaker kan leda till behov att utrymma sjukhus. Då måste kommunerna ha beredskap att ta emot vårdtagare.

Ambulanshelikoptern, stationerad i Mora, är nu i vardaglig drift.

Flyktingsituationen stabiliseras men leder också till stora förändringar, exempelvis avvecklas den stora förläggningen i Trängslet.

C Polisområde Värmland

Orienterade om en organisationsövergripande bedömandegrupp avseende potentiellt farliga personer och framhöll den positiva samverkan med andra aktörer.

Sykehuset Innlandet

Inga stora förändringar i gränslandet men generellt pågår mycket omstrukturering: Översyn av bland annat ambulansverksamhet, utredning om nedskärning av antalet sjukhus etc. Minskad befolkning ger sämre ekonomi och kräver ökad rationalitet.

AMK får samma gränser som brann och politi. Luftambulans samlar larmfunktionen.

Nödnett och den samverkan som möjliggörs fungerar mycket bra.

Sjukvården har deltagit i PLIO.

Önskar att automatiska billarm går till 110-sentralerna.

11 Övriga frågor

Vi måste fortsätta utveckla Gränsräddningsrådet. Det gäller bland annat representation vid mötena, mötesfrekvens etc.

Inga beslut togs i frågan; diskussionen ska fortsätta vid nästa ordinarie möte varför det är extra viktigt att samtliga deltagare är representerade.

12 Beslut

Beslut fattades om övningsförberedelser (övningsansvariga), vidare arbete med RoS (arbetsgruppen), att vi ska utarbeta en inriktning för Gränsräddningsrådets fortsatta arbete (Neby, Jönsson, Gustavsson), att bilda en arbetsgrupp Brannvesen/larmning, att fortsätta arbetet med kartor för gränsområdet (Peter Forsström) samt att Lars-Håkan o Leif ska uppvakta nationell nivå för att ordna problemet med legitimation för norsk ambulanspersonals verkan i Sverige.

13 Nästa möte

I Norge 31/5 – 1/6